
امانوئل دونگالا

پسر بچه ها هم

از ستاره ها زاده می شوند

ترجمی محمد رضا عمرانی

This is a persian translation of
Les petits garçons naissent aussi des étoiles
by Emmanuel B. Dongala

Motifs, 2011

Translated by Mohammad Reza Emrani
Āgah Publishing House, Tehran, 2022

سرشناسه: دونگالا، امانوئل بوندزکی، ۱۹۴۱-م.
-Dongala, Emmanuel Boundzéki, 1941

عنوان و نام پدیدآور: پسر بچه‌ها هم از ستاره‌ها زاده می‌شوند / امانوئل دونگالا؛ ترجمه محمدرضا عمرانی؛ ویراستار محمد نبوی
مشخصات نشر: تهران: آگه، ۱۴۰۰.

مشخصات ظاهری: ۳۵۱ص. ۱۲×۱۹ س.م.
شابک: 978-964-329-446-5

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: عنوان اصلی: *Les petits garçons naissent aussi des étoiles* : roman, 2011.

موضوع: داستان‌های فرانسه — قرن ۲۱م.

موضوع: French fiction — 21st century

شناسه‌ی افزوده: عمرانی، محمدرضا، ۱۳۴۲-

رده بندی کنگره: PQ۲۷۰۵

رده بندی دیویی: ۸۴۲/۹۲

شماره کتابشناسی ملی: ۸۴۱۴۲۲۸

امانوئل دونگالا

پسر بچه‌ها هم از ستاره‌ها زاده می‌شوند

ترجمه‌ی محمدرضا عمرانی

چاپ یکم: ۱۴۰۰

آماده‌سازی، صفحه‌آرایی و نظارت بر چاپ: دفتر نشر آگه

ویراستار: محمد نبوی؛ صفحه‌آرا: فرشته آذرباد

چاپ و صحافی: فرهنگ‌بان

شمارگان: ۵۵۰ نسخه

قیمت: ۹۴۰۰۰ تومان

همه‌ی حقوق چاپ و نشر این کتاب برای نشر آگه محفوظ است

نشر آگه

تهران، خیابان بزرگمهر، تقاطع خیابان فلسطین، شماره‌ی ۲۲

۶۶۴۶۳۱۵۵ و ۶۶۹۷۴۸۸۴

تلفن دفتر نشر:

info@agahpub.com

ایمیل:

@agahpub

اینستاگرام:

agahpub.com

وب‌گاه:

پیش گفتار

«نزدیک بود هرگز به دنیا نیایم...»

پسر بچه‌ها هم از ستاره‌ها زاده می‌شوند داستان «ماتاپاری»^۱ یک نوجوان امروزی آفریقایی است که کوکا کولا می‌نوشد و بخشی از فرهنگ جهانی شده‌ای است که بر کشورهای جهان سوم سیطره یافته است. ماتاپاری دانای کل ساده‌دلی است که به خواننده اجازه می‌دهد با نگاهی سرشار از طنز، با تاریخ معاصر یک کشور استعمارزده‌ی آفریقایی (و به تعبیری، همه‌ی کشورهای جهان سوم) آشنا شود. منتقدان درباره‌اش نوشته‌اند: «یک رمان بزرگ آفریقایی: برانگیزاننده اما معتدل، گسترده ولی موجز، ناب، بدون یک کلمه اضافه... تاریخی انسانی از قاره‌ای پررمزوراز و دست‌نیافته.»

امانونل دونگالا در سال ۱۹۴۱ در برازاویل جمهوری کنگو به دنیا آمد و دوره‌ی کودکی و نوجوانی خود را در آن‌جا گذراند. او دوره‌ی کارشناسی را در کالج ابرین و کارشناسی ارشد را در دانشگاه واتگز، دوره‌ی تخصصی پیش‌دکتری را در دانشگاه استراسبورگ فرانسه، و

دکتری علوم را در دانشگاه مون‌پولیه (فرانسه) گذراند. در سال ۱۹۸۱، دونگالا با عنوان مدیر گروه آموزشی شیمی دانشگاه برازاویل به کنگو برگشت. در همین سال، او مؤسسه‌ی ملی هنرهای نمایشی کنگو، شناخته‌شده‌ترین مؤسسه‌ی نمایشی این کشور، را بنیاد گذاشت.

دونگالا تا ۱۹۹۷، ریاست دانشگاه برازاویل و ریاست «انجمن قلم کنگو» را بر عهده داشت. با شروع جنگ‌های داخلی در این سال، که به گفته‌ی دونگالا «مخوف‌تر از آن بود که یک رمان‌نویس بتواند تصور کند»، به ایالات متحد آمریکا مهاجرت کرد و هم‌اکنون در دانشگاه‌های آمریکا شیمی و ادبیات آفریقایی فرانسه‌زبان تدریس می‌کند.

*

اولین رمان او، تفنگی در دست و شعری در جیب، در سال ۱۹۷۳ منتشر شد و یک سال بعد برنده‌ی جایزه‌ی «لافسال دورماندی» شد که به فرانسه‌نویسان خارج از فرانسه اهدا می‌گردد. مجموعه داستان‌های کوتاه او، جاز و نخل شراب، در سال ۱۹۸۲ منتشر شد و به خاطر برخورد طنزآمیزش با مسئله‌ی قدرت، مورد غضب حکومت کنگو قرار گرفت. دومین رمان دونگالا، آتش ریشه‌ها، در سال ۱۹۸۸ برنده‌ی دو جایزه شد: «جایزه‌ی بزرگ ادب آفریقایی» و «جایزه‌ی بزرگ بنیاد ادبی فرانسه». پسر بچه‌ها هم از ستاره‌ها زاده می‌شوند، در فوریه‌ی ۱۹۹۸ در پاریس منتشر شد و جایزه‌ی «تموان دوموند» رادیوی بین‌المللی فرانسه را از آن خود کرد.

در پسر بچه‌ها هم از ستاره‌ها زاده می‌شوند میراث استعمار را در آخرین روزهای قرن بیستم از نزدیک لمس می‌کنیم. این کتاب روایت‌گر داستان کودکی به نام ماتاپاری است که تولد بحث‌انگیز او به عنوان نفر سوم یک

زایمان سه‌قلو نقطه‌ی آغاز داستان است. او دو روز پس از دو برادر دوقلوی خود در روستایی که هنوز پاره‌ای اعتقاد دارند که بچه‌ی سوم نتیجه‌ی دخالت شیطان است، به دنیا می‌آید.

آفریقایی‌دو نگالا سرزمینی دور با مردمانی که حتی در شهرها به‌صورت قبیله‌ای زندگی می‌کنند، نیست. آفریقایی‌های دو نگالا بخشی از یک فرهنگ جهانی مصرفی و به‌شدت تحت تأثیر جهان رسانه‌ها هستند و ماتیپاری از این جریان جدا نیست.

صفحه‌ای در این رمان نیست که به واقع‌ای از فرهنگ سودازدهی جهانی نپرداخته باشد. از سریال‌های ژاپنی و ماشین‌های 4WD ساخت ژاپن گرفته تا کوکاکولا و نایک، بخش مستقیم مسابقات جام جهانی و کلیپ‌های تلویزیونی، محمدعلی کلی و رمبو:

... زمانی که بابا به دنیا آمد، هنوز امکان نداشت که مسابقات جام جهانی فوتبال و بازی‌های المپیک را از طریق بخش مستقیم و به‌صورت رنگی تماشا کرد؛ و هنوز در آن زمان کوکاکولا به بازارهای دهکده‌ی ماراه پیدا نکرده بود. حتی مایکل جکسون هم هنوز مشهور نشده بود و تلویزیون هم ویدئو کلیپ پنخش نمی‌کرد و ضبط‌صوت و دیسک و این جور چیزها را هم کسی نمی‌شناخت... اگر این‌ها واقعاً حقیقت داشته باشد، این سؤال برایم پیش می‌آید که آدم‌ها چگونه می‌توانستند بیست و چهار ساعت روزشان را پر کنند. یعنی سیصد و شصت و پنج روز یک سال را.

سال تولد بابا، سفیدهایی که کشور ما را اشغال کرده بودند از سرزمین ما خارج می‌شوند، کشور استقلال پیدا می‌کند و تبدیل به یک جمهوری با پرچم و سرود ملی و وزیرهایی می‌شود که با مرسدس بنز در جاده‌های خاکی ماشین‌سواری می‌کردند.